



ROMANIA Expunere de motive

Proiectul de Lege pentru completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, republicată

Prezenta inițiativă legislativă urmărește recunoașterea caracterului special al relației dintre România și Republica Moldova (fosta provincie istorică Basarabia), bazată pe o realitate istorică, juridică și identitară profundă. În urma ultimatumului sovietic din 26 - 27 iunie 1940, autoritățile române de la acea vreme au fost forțate să cedeze teritoriul Basarabiei, ceea ce a dus la separarea arbitrară a unor comunități întregi de statul român. Această inițiativă legislativă are un caracter reparatoriu și identitar, răspunzând firesc nevoii de consolidare a legăturilor cu cetățenii Republicii Moldova, în special cu aceia care sunt descendenți direcți ai foștilor cetățeni români. Este o măsură de justiție istorică, dar și de solidaritate națională.

Astfel, numeroși cetățeni români au fost separați în mod forțat de statul român, fără consimțământul lor. Urmașii acestora, astăzi cetățeni ai Republicii Moldova, păstrează o legătură vie și autentică cu România, consolidată prin comunitatea de limbă, istorie, cultură și identitate națională, legături care nu au fost niciodată rupte, în ciuda granițelor impuse de contextul geopolitic.

Astăzi, cetățenii Republicii Moldova (Basarabia) reprezintă moștenitorii unei rupturi istorice profunde. Legislația românească recunoaște deja dreptul acestora de a redobândi cetățenia română, în baza art. 10 din Legea nr. 21/1991. Cu toate acestea, în lipsa unor prevederi exprese privind prioritizarea și stabilirea unui termen clar de soluționare, cererile acestor persoane sunt procesate cu întârzieri semnificative, deși condițiile legale sunt îndeplinite. În practică, termenele de soluționare ajung să depășească 3, chiar 5 ani. În absența unei reglementări speciale, aceste cereri sunt tratate identic cu altele, fără a se ține cont de caracterul neimputabil al pierderii cetățeniei.

Prin urmare, prezenta propunere legislativă are ca obiectiv repararea unei nedreptăți istorice, recunoașterea caracterului specific al acestor situații și instituirea unei proceduri eficiente, demne și conforme cu legătura firească dintre aceste persoane și statul român. Astfel, propun introducerea unui cadru legal clar și predictibil care să permită soluționarea cu prioritate, într-un termen de cel mult 6 luni, a cererilor formulate de cetățenii Republicii Moldova (Basarabia) care dovedesc descendența până la gradul II inclusiv din foști cetățeni români.

Această măsură are un dublu scop: pe de o parte, eficientizarea procesului administrativ privind redobândirea cetățeniei; pe de altă parte, repararea morală a



ROMANIA

unei nedreptăți istorice, reafirmând angajamentul României față de comunitatea istorică de peste Prut.

România are nu doar posibilitatea juridică, ci și o datorie morală și constituțională de a-și sprijini românii din afara granițelor, în special pe cei din Republica Moldova (Basarabia). Acest demers nu constituie un privilegiu, ci reprezintă recunoașterea unui drept istoric și o expresie firească a solidarității față de acei români care, fără voia lor, au fost separați de statul român prin decizii istorice arbitrare.

Adoptarea acestei inițiative va consolida relația specială cu Republica Moldova (Basarabia) și va reafirma angajamentul României față de valorile democratice și europene.

Prezenta propunere legislativă nu implică costuri suplimentare la bugetul de stat și nu afectează echilibrul instituțional sau competențele autorităților implicate în procesul de acordare/redobândire a cetățeniei. Ea oferă o soluție simplă, clară și eficientă pentru corectarea unei întârzieri sistemice care afectează în mod nedrept cetățenii români din Republica Moldova (Basarabia) și descendenții acestora.

Pentru toate aceste considerente, propun completarea Legii nr. 21/1991 a cetățeniei române, în sensul introducerii unei proceduri accelerate și prioritare, aplicabilă cererilor venite din partea cetățenilor Republicii Moldova, în virtutea faptului că aceștia sunt, în majoritate, descendenți ai foștilor cetățeni români, afectați de raptul teritorial din 1940 și de consecințele acestuia, fără vreo vină personală. Această măsură este o formă necesară de reparație istorică și eficiență administrativă.

Deputat, Răzsa Enachi